

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра іноземних мов і перекладу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум перекладу

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на
засіданні кафедри іноземних
мов і перекладу
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Практикум перекладу
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Практичні заняття – 70 год. Самостійна робота – 110 год.
Мова викладання	англійська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Практикум перекладу має на меті забезпечити студентів знаннями та практичними навиками, необхідними для успішної діяльності політолога-міжнародника у сучасних ринкових умовах. Оскільки студенти-магістранти уже проходили загальнотеоретичний та вступний практичний курс з теорії та практики перекладу, цей практичний курс має на меті допомогти студентам навчитися практично застосовувати здобуті знання, а також вказати на можливі шляхи до самонавчання та самовдосконалення. Курс складається із двох частин, які вивчатимуться у кожному семестрі: у першій частині курсу акцент робиться на навиках письмового перекладу, у другій частині курсу студенти мають змогу відпрацювати свої навички усного послідовного перекладу.

Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через роботу з автентичними текстами, сучасним програмним забезпеченням та роботу у максимально наближених до реальних умов ситуаціях перекладу. Метою вивчення курсу є забезпечення студентів знаннями з практики письмового перекладу та практики усного послідовного перекладу на матеріалі суспільно-політичних документів на теми, актуальні для перекладацького середовища.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу і підприємливість.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

ФК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

ФК8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

ФК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Програмні результати навчання

PH02. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.

PH08. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.

PH09. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

PH11. Здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики.

PH14. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Тактики перекладу. Основи навиків перекладача.	<ul style="list-style-type: none"> • Засвоїти сутність понять «тактики перекладу». • Засвоїти роль і значення перекладу для здійснення багатосторонніх зв'язків на різних рівнях розповсюдження ідей. • Окреслити перекладацькі терміни, поняття і тактики. 	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Декларація про права людини. Лексично-граматичні особливості формування речень.	<p>Засвоїти засоби вираження та відтворення граматичної модальності, асиндетичних комплексів.</p> <p>Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Декларації про права людини.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Декларація про права людини. Переклад 1-5 статей. Лексичні аспекти перекладу.	<p>Засвоїти правила перекладу реалій суспільно-політичного життя, інтернаціоналізмів, неологізмів. Ознайомитися з генералізацією значень.</p> <p>Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Декларації про права людини.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Декларація про права людини. Переклад 6-11 статей. Граматичні особливості перекладу	<p>З'ясувати морфологічні та синтаксичні труднощі перекладу. Окреслити особливості функціонування граматичних елементів.</p> <p>Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Декларації про права людини.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Декларація про права людини. Переклад 12-18 статей. Компресія при перекладі.	<p>Засвоїти причини компресії, правила вживання суб'єктно-інфінітивної конструкції, вилучення елементів речення, заміни словосполучення на слово. Виконати вправи на</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи,

		формування двостороннього перекладу на базі Декларації про права людини.	<ul style="list-style-type: none"> Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Переклад 19-23 статей Декларації про права людини. Декомпресія при перекладі	Ознайомитися з причинами декомпресії. Ознайомитися з правилами додавання присвійних займенників, заміни словосполучення підрядним реченням. Виконати прави на формування двостороннього перекладу на базі Декларації про права людини.	<ul style="list-style-type: none"> Тести, Контрольні запитання, Кейси, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Переклад 24-30 статей Декларації про права людини. Стилiстичнi особливостi формування речень.	З'ясувати стилістичні проблеми перекладу. Ознайомитися із тилістичною відповідністю. Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Декларації про права людини.	<ul style="list-style-type: none"> Тести, Контрольні запитання, Кейси, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
8.	Тема 8. Послідовний переклад чотирьох виступів/промов (15-20 хв.) на тематику міжнародних відносин.	Охарактеризувати особливості перекладацьких стратегій і тактик.	<p>Контрольні запитання</p> <p>Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи</p>
9.	Тема 9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Статті 1-5. Вживання іншомовних слів у перекладі.	Ознайомитися із зміною формальних та семантичних компонентів при збереженні інформації. Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.	<ul style="list-style-type: none"> Тести, Контрольні запитання, Кейси, Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
10.	Тема 10. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Статті 6-8. Переклад	Ознайомитися з особливостями перекладу безособових та неозначено-особових речень. Виконати вправи на формування	<ul style="list-style-type: none"> Контрольні запитання

	безособових та неозначено-особових речень.	двостороннього перекладу на базі Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.	<ul style="list-style-type: none"> • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
11.	Тема 11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Статті 9-12. Об'єднання речень.	Ознайомитися з трансформацією речень при перекладі, видами трансформацій. Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.	Контрольні запитання Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
12.	Тема 12. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Статті 13-15. Вживання абсолютної конструкції у перекладі.	Ознайомитися з видами абсолютних конструкцій в письмових перекладах. Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.	Контрольні запитання Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
13.	Тема 13. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Статті 16-18. Переклад речень з великою групою підмета.	Ознайомитися із способами перекладу речень з великою групою підмета. Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.	Контрольні запитання Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
14.	Тема 14. Прослуховування текстів на суспільно-політичну тематику та запис перекладу скорописом.	Ознайомитися з мовою і стилем аудіовізуальних ЗМІ, передача мовлення учасників комунікації.	Контрольні запитання Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
15.	Тема 15. Перекладацькі рішення (тактики перекладу). Поняття еквівалентності та природньої еквівалентності.	Ознайомитися з повним і реферативним перекладом текстів. Розвивати вміння виділяти ключову інформацію. Виконати вправи на формування двостороннього перекладу на базі Міжнародного пакту про	Контрольні запитання Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для

		громадянські і політичні права.	самостійної роботи
16.	Тема 16. Методи перевірки якості перекладу. Зворотній переклад (back translation).	Ознайомитися з сегментацією тексту. Виконання вправ на формування двостороннього перекладу на базі Міжнародного пакту про громадянські і політичні права.	Контрольні запитання Завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

<p>Семестр 1. Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Оцінювання курсу відбувається за результатами аудиторної роботи студента та за результатами фінального виконання практичного завдання. Аудиторна робота студента становить 80% курсу, фінальне контрольне завдання – 20%.</p>
<p>Семестр 1. Передбачене одне письмове завдання(максимум 10 балів) та творче індивідуальне завдання(переклад міжнародної угоди – 10 балів).</p>
<p>Семестр 1. Оцінюються відвідуваність усіх практичних занять упродовж семестру та якість виконання практичних завдань. Відсоток відвіданих занять ділиться на 10. Якість відповідей студента оцінюється за 100-бальною шкалою, визначається середнє арифметичне та множиться на 0,7. Максимальна кількість балів 80.</p>
<p>Студенти допускаються до підсумкового контролю, незалежно від кількості відвіданих занять.</p>
<p>Форма підсумкового контролю у першому семестрі – залік. Форма здачі – письмова. У першому семестрі здобувачеві надається довільна промова для перекладу (з опрацьованих тематик), відсоток збереженого контенту множиться на 20 та виводиться сумарна оцінка (максимум 20 балів).</p>

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Поточний контроль з дисципліни «Практикум перекладу» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході практичних занять, написання контрольної роботи, контролю самостійної роботи.

У першому семестрі підсумковий семестровий контроль дисципліни здійснюється у формі заліку. За опрацювання тем, визначених для практичних занять, студент може отримати максимально 70 балів. Відповідна форма активності студентів оцінюється за стобальною системою. У кінці семестру сума всіх оцінок ділиться на кількість оцінок, далі вона ділиться на 10 та множиться на 7.

Контроль засвоєння знань та навичок, що базуються на здійснюється шляхом написання студентами контрольної роботи (у розгорнутій та/або тестовій формі). За виконання самостійної роботи та написання контрольної роботи студент може отримати максимально 20 балів.

Бали за теми, винесені на практичні заняття	Бали за самостійну роботу	Бали за контрольну роботу	Максимальна кількість балів
1	3	4	5
Максимально 70	Максимально 10	Максимально 20	100

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, аудіофайли)
Література: Основна	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Карабан В.І., Джеймс Мейс Теорія і практика перекладу з української мови на англійську. Вінниця. Нова Книга, 2003. – 608 с. 2. Черноватий Л.М., Ганічева Т.В., Зінукова Н.В., Демченко Д.І., Малєєва Т.Є Переклад текстів міжнародних англійських угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини. Вінниця : Нова книга, 2017. 272 с. 3. Бідасюк Н.В., Боднар Р.В., Якимчук Ю.В. Практикум перекладу. Англійська — українська. 	

К.: Знання, 2011. 431 с.

4. Борисенко І. І., Євтушенко Л. І., Дейнека В. В. Англійська мова в міжнародних документах і дипломатичній кореспонденції: Навч. посіб. К., 1999. 416 с.
5. Гон О.М. Практикум з усного перекладу. К.: 2011. 152 с.
6. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Вінниця : Нова книга, 2006. 268 с.
7. Baker M. In Other Words: a coursebook on translation. Routledge, 1992. 317 p.
8. Bogachevska L. Semak O. Worldwide known organisations. Ivano-Frankivsk, 2014. 60 p.
9. Bogachevska L. Semak O. People Who Changed the World. Ivano-Frankivsk, 2014. 70 p.
10. Hatim B., Munday J. Translation: an advanced resource book. Routledge, 2004. 394 p.
11. A Newcomer's Guide to Translation and Interpretation. American Translators Association, 2001. 76 p.
12. Korunets I.V. Theory and Practice of Translation. Вінниця, "Нова книга", 2000.
13. Osimo Bruno Translation Course. 19 Nov. 2001
http://www.logos.it/pls/dictionary/linguistic_resources.traduzione_en?lang=en
14. Venuti, Lawrence. The Translation Studies Reader. – London, New York: Routledge 2000. 540 p.

Додаткова

1. Venuti, Lawrence. The Translator's Invisibility: A history of translation. London, New York: Routledge 2008. 336 p.
2. Pym, Anthony. Exploring Translation Theories. New York: Routledge, 2014, second edition. 194 p.
3. Diriker, Ebru. Simultaneous and consecutive interpreting in conference situations (conference interpreting). // The Routledge handbook of translation studies. London, Routledge, 2013. P. 363-376.
4. Viezzi, Maurizio. Simultaneous and consecutive interpreting in conference situations (non-conference settings). // The Routledge handbook of translation studies. London, Routledge, 2013. P. 377-388.

Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:

Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://d-learn.pnu.edu.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра іноземних мов і перекладу м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 207. Тел.: +80342 75-20-27 Email: https://kimip.pnu.edu.ua/en/ Ст. лаборант кафедри: Чорна Яна Сторінки в соцмережах:
---------	---

	 https://www.facebook.com/pnuir https://instagram.com/pnu_international_relations?igshid=MDM4ZDc5MmU=
Викладач	 Семак Оксана Іванівна Кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов і перекладу
Контактна інформація викладача	+80342 75-20-27 oksana/semak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до <u>Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</u> (затвержене

	наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафебри міжнародних відносин.
Неформальноосвіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).

Викладач

Семак О.І.